

Rim Vahiyni O'rnatadi — O'n Yettinchi Son

144 000 ning so'nggi saralanishi: hayvon suratining bashoratli sinovi

Jeff Pippenger

2024-09-24

Yuz qirq to'rt mingliklar qatorida bo'lishga chaqirilganlar hozir saralashning yakuniy jarayonidadirlar, va bu jarayon mahluqning suratining shakllanishiga asoslangan sinov jarayonidir. Sinov jarayoni Xudoning xonadonidan boshlanadi, chunki hukm har doim Xudoning xonadonidan boshlanadi; shundan so'ng esa Xudoning boshqa podasi aynan o'sha sinov jarayoniga duch keladi. Ehtimol, mahluq suratining shakllanishidagi eng muhim va eng ahamiyatli bashoriy xususiyat shundaki, u ikki marta yuz beradi: avval Amerika Qo'shma Shtatlarida, so'ng dunyoning qolgan qismida. Bashoriy ma'noda bu shuni anglatadiki, dunyodagi mahluq surati mahluq suratining so'nggi namoyon bo'lishidir, va shuning uchun dunyodagi mahluq suratidan oldin kelgan mahluq suratining har qanday timsoli, mohiyatni ifodalagan soyaning o'zidan boshqa narsa emas edi.

Hukm 2001-yil 11-sentyabrda Xudoning uyidan boshlandi. Bu sana Vahiy kitobining o'ninchi bobi farishtasi qo'lida ochiq kichik kitob bilan pastga tushgan 1840-yil 11-avgust orqali timsollangan edi. O'ninchi bobdagi farishta pastga tushganida, u protestantizm ustidan hukm o'shanda boshlanganini e'lon qildi. Xudo kimni hukm qilsa, avvalo o'shani oldindan ogohlantiradi, va vaqtni belgilashda Miller metodologiyasining tasdiqlanishi uning Ikkinchi kelish hukmi haqidagi hisob-kitoblariga qo'shimcha og'irlik berdi. Protestantlarning sinovi 1840-yil 11-avgustdan boshlab davom etayotgan edi va 1844-yilga kelib protestantlar Rimning qizlariga aylangan edilar. 1840-yildan 1844-yilgacha bo'lgan davr 2001-yil 11-sentyabrdan tez orada keladigan yakshanba qonunigacha bo'lgan davrning timsolidir.

Muqaddas Ruh tushib kelgan Isoning suvga cho'mdirilishidan to xochgacha bo'lgan davr orqali ham o'sha ikki davr ifodalangan edi. O'sha uch davrning barchasi to'fon oldidan yashagan dunyoga ajratilgan bir yuz yigirma yil orqali timsollangan edi, bu muddat to'fongacha olib borardi. Har doim aynan o'sha tarixning hukmini aniqlab beradigan bir ogohlantiruvchi xabar bo'ladi. So'nggi kunlardagi ushbu muayyan davrga ham taalluqli bo'lgan muqaddas tarixlar mavjud.

Nuh yuz yigirma yil davomida va'z qildi, so'ngra to'fon hukmi keldi. Masih ming ikki yuz oltmish kun davomida va'z qildi, so'ngra xoch hukmi keldi. Yahyo Cho'mdiruvchining ogohlantiruvchi xabari Masihning suvga cho'mdirilishida quvvatlantirildi, so'ng Iso qirq kun davomida sahroga olib borildi. O'sha qirq kun va qirq kunning oxiridagi undan keyingi uchta sinov shuni o'rgatadiki, muqaddas bir timsolning tushishi bilan — masalan, Uning suvga cho'mdirilishida Muqaddas Ruhning tushishi, hamda Vahiy kitobining o'ninchi va o'n sakkizinchi boblaridagi har ikkala farishtaning tushishi bilan aniqlanganidek — xabar quvvatlantirilgan zahoti sinov jarayoni boshlanadi. Ilohiy timsol pastga tushganda, o'sha paytda hukm mavzusi bo'lgan kishilarga e'lon qilinayotgan hukm xabari quvvatlantiriladi, va hukm qilinayotgan muayyan guruh shundan keyin faqat ularning inoyat muddati yopilishi bilan yakun topadigan alohida bir davrga kiradi.

Isoning nasab chizig'i guvohlik berishning ikki davrini ko'rsatadi. Birinchisi, Uning shaxsiy guvohligi ming ikki yuz oltmish kun davom etdi; so'ngra esa, Shimo'n toshbo'ron qilingunicha, shogirdlari huzurida yana ming ikki yuz oltmish kun davom etgan guvohligi bo'ldi.

“Shunda farishta dedi: ‘U ko'plar bilan ahdni bir hafta [yetti yil] davomida tasdiqlaydi.’ Najotkor O'z xizmatini boshlaganidan keyin yetti yil davomida xushxabar ayniqsa yahudiylarga voizlik qilinishi kerak edi; uch yarim yil davomida Masihning O'zi tomonidan, undan keyin esa havoriylar tomonidan. ‘Haftaning yarmida U qurbonlik va nazrni to'xtatadi.’ Doniyor 9:27. Milodiy 31-yil bahorida Masih, haqiqiy qurbonlik sifatida, Qolgo'tada qurbon qilindi. Shunda ma'badning pardasi ikkiga yirtilib ketdi; bu esa qurbonlik xizmatining muqaddasligi va ahamiyati barham topganini ko'rsatdi. Yer yuzidagi qurbonlik va nazrning to'xtashi uchun belgilangan vaqt kelgan edi.”

“O'sha bir hafta — yetti yil — milodiy 34-yilda nihoyasiga yetdi. Shunda Stefaning toshbo'ron qilinishi orqali yahudiylar xushxabarning rad etilishiga oid qarorlarini nihoyat muhrladilar; ta'qib tufayli sochilib ketgan shogirdlar esa “hamma yerda Kalomni va'z qilib yurdilar” (Havoriylar 8:4); va ko'p o'tmay, ta'qibchi Shoul imonga keldi va butparast xalqlarga yuborilgan havoriy Pavlusga aylandi.” *The Desire of Ages*, 233.

Nuh, Masih, Millerchilar va bir yuz qirq to'rt mingning nasabiy-qatorlari barchasi muayyan bir maqsadli tinglovchilar ogohlantiruvchi xabar orqali sinovdan o'tkaziladigan vaqt davriga guvohlik beradi. Xabarning quvvat bilan ta'minlanishi sinov davrining boshlanishini ko'rsatadi; bu davr esa, o'z navbatida, o'sha maqsadli tinglovchilar uchun sinov muddatining yopilishi bilan yakun topadi. Isoning bashoratli qatori bilan guvohlik berishning ikki davri aniqlanadi. Guvohlik berishning ushbu ikki davri 2001-yil 11-sentabrda nozil bo'lgan, Vahiy 18:1–3 ni bajo keltirgan farishta ifodalagan ikki ogohlantiruvchi xabarning timsolidir; undan keyin esa o'n sakkizinchi bobning to'rtinchi oyatidan boshlab keltirilgan ikkinchi ovoz ergashadi.

“Shunday qilib, dunyoni ogohlantirish uchun olib boriladigan oxirgi ishda jamoatlarga ikkita alohida da'vat qilinadi. Ikkinchi farishtaning xabari shunday: ‘Bobil quladi, quladi, o'sha buyuk shahar, chunki u barcha xalqlarga o'z zinosi g'azabining sharobidan ichirdi.’ Va uchinchi farishta xabarining baland faryodida osmondan bir ovoz eshitaladi: ‘Undan chiqinglar, ey Mening xalqim.’” *Review and Herald*, December 6, 1892.

Birinci davr — Xudoning xonadonidan boshlanadigan hukmdir; so'ng, yaqin orada keladigan yakshanba qonuni bilan hukmning ikkinchi davri Bobildan chiqish haqidagi ogohlantirish bilan boshlanadi. Masihning suvga cho'mishidan to xochgacha bo'lgan chizig'i 2001-yil 11-sentabrdan Qo'shma Shtatlardagi yakshanba qonunigacha bo'lgan davrni ifodalaydi, va Qo'shma Shtatlardagi yakshanba qonunidan boshlab har bir xalq yakshanbani Umumjahon Ibodat Kuni sifatida qabul qilishga majbur etiladigan nuqtagacha bo'lgan davr esa eng oxirgi xalq bo'ysunganida yakunlanadigan davrdir.

Davr Qo'shma Shtatlardagi yakshanba qonuni bilan boshlanadi va oxirgi xalq papalik hokimiyatiga bo'yin eggan paytda nihoyasiga yetadi. Ikkinchi davrning boshlanishi birinchi davrning tugashini bildiradi, va ikkalasida ham ilgari Rimning guvohligida timsollangan

yakshanba qonunlari mavjud. 321-yildagi birinchi yakshanba qonuni butparast Rimning hokimiyati orqali joriy etilgan edi. Papalik cherkovining hokimiyati orqali joriy etilgan yakshanba qonuni 538-yil bilan ifodalanadi. Qo'shma Shtatlardagi yakshanba qonuni 321-dir, va oxirgi xalqqa majburan tatbiq etiladigan yakshanba qonuni 538-dir. Qo'shma Shtatlardagi yakshanba qonuni Isroilning haydalganlaridan tashkil topgan bayroq orqali keyin e'lon qilinadigan ogohlantirish xabarining kelishini bildiradi.

O'sha yo'lko'rsatkich 321-yildir va u yakshanba masalasi bo'yicha har bir xalqning sinovdan o'tish davrining boshlanishini belgilaydi. Bu davr so'nggi xalq Rimga bosh egganida yakunlanadi, va bu voqea 538-yil yo'lko'rsatkichi bilan timsollashtirilgan edi. 321-yildan 538-yilgacha bo'lgan davr xochdan to Stefaning toshbo'ron qilinishigacha bo'lgan davr bilan timsollashtirilgan edi. Stefan toshbo'ron qilinaётgan paytda u Masihni samoviy muqaddas maskanda tik turgan holda ko'rdi; bu insoniy sinov muddati yopilishida Mikoilning o'rnidan turishini timsollashtiradi.

2001-yil 11-sentabr o'n sakkizinchi bobning dastlabki uch oyatidagi ogohlantirishning kirib kelishini belgilaydi va bu voqea payg'ambar ayol Ellen White tomonidan bayon etilgan bashorat bilan tamg'alangan edi; u, Nyu-York shahrining ulkan binolari Xudoning bir teginishi bilan qulatilganda, aynan o'sha uch oyat bajo bo'lishini aytgan edi. Bu, shuningdek, ko'rishga tayyor bo'lganlar uchun bir alomat bo'lgan Patriot Act bilan ham belgilandi; ya'ni inson aybi isbotlanmaguncha aybsiz hisoblanadi, deb e'tirof etadigan ingliz huquqi tamoyili chetga surilib, uning o'rniga inson aybsizligi isbotlanmaguncha aybdor hisoblanadi, deb e'tirof etadigan Rim huquqi joriy qilindi.

Patriot Act Laodikiyadagi Yettinchi kun Adventizmi uchun hukmning boshlanishini belgiladi. O'sha davr Amerika Qo'shma Shtatlaridagi yakshanba qonunida yakun topadi. Saralanishning o'sha davridan muvaffaqiyatli o'tgan Laodikiyadagi Yettinchi kun adventistlari keyin o'n sakkizinchi bobning to'rtinchi oyatidagi ogohlantirish xabarini beradilar; bu xabar Rimga bosh egadigan so'nggi xalq bilan yakunlanadi. O'sha davr Amerika Qo'shma Shtatlaridagi yakshanba qonuni bilan boshlanadi va so'nggi yakshanba qonuni bilan tugaydi.

Agar biz ikki guvohdan ortiq guvohlik asosida aniqlanadigan hayvonga tegishli ikki tasvir mavjudligi haqiqatini noto'g'ri tushunsak, u holda 2001-yilda boshlangan Vahiy kitobining o'n sakkizinchi bobidagi dastlabki uch oyat ifodalaydigan ishni ham, o'n sakkizinchi bobning to'rtinchi oyatida boshlanadigan ishni ham noto'g'ri tushunamiz.

Biz Opa Uaytning Vahiyning o'n sakkizinchi bobidagi farishtaning 1888-yildagi tushishini bevosita aynanlashtirishini va ayni farishtani kelasi zamonga qo'yishini qo'llaganimizda, 1888 yil 2001 yilning timsoli ekanini ko'ramiz. O'z ulug'vorligi bilan yer yuzini yoritadigan Vahiydagi farishta 1888-yilda Minneapolis yig'ilishlarida pastga tushdi va Nyu-York shahrining ulkan binolari qulaganida ham yana shunday qildi.

Masihning suvga cho'mganidan xochgacha bo'lgan davr, 1840-yil 11-avgustdan 1844-yil 22-oktabrgacha bo'lgan davr hamda Nuhning bir yuz yigirma yillik davri hukm davriga oid uch guvohlikni taqdim etadi. 1888-yil Minneapolis yig'ilishlarida qayd etilgan isyonning namoyon bo'lishiga guvohlik beradi, Nuh esa xabarni rad etganlardan Muqaddas Ruhning olib qo'yilishini

ko'rsatadi. To'fondan avvalgi insonlarning isyoni, shuningdek 1888-yilda jamoat rahbarlarining isyoni ham Muso tarixidagi Qorah, Datan va Abiram tarixiga mos keladi; farishta Oqsoch White opa-singilga bu voqea Minneapolisda takrorlanayotganini aytgan edi.

Patriot Act'dan to Amerika Qo'shma Shtatlarida yakshanba qonunigacha bo'lgan davr Laodikeyadagi Yettinchi kun adventizmi uchun sinov davrini ifodalaydi. Ularning hukmini e'lon qiluvchi ogohlantirish xabariga qarshi isyon Muqaddas Ruhning olib qo'yilganini va shuning uchun o'sha tarixdagi yovuz, nodon bokira qizlar ustiga kuchli aldanishning quyilganini ko'rsatadi. Isyonning markazi Nuh, Muso, oqsoqollar Jones va Waggoner, hamda, albatta, Sister White timsolida ifodalangan tanlangan xabarchidir. O'sha tarixdagi ogohlantirish xabari va xabarchiga qarshi isyon o'nta bokira qiz haqidagi masal tarixidagi "moy"ga asoslanadi.

Ogohlantirish xabarini taqdim etayotganlar buni "moy"ga ega bo'lganlari uchun qiladilar; "moy" esa aynan ogohlantirish xabarining o'zidir. Shunday ekan, bu ikki toifa o'rtasidagi farq birinchi va ikkinchi farishtalar harakati ishtirokchilari tomonidan qabul qilingan, Millerning talqin qoidalarini sifatida ifodalangan bashoratni talqin etish qoidalarining to'g'ri qo'llanishi, shuningdek uchinchi farishta harakati tomonidan qabul qilingan bashoratni talqin etish qoidalarining to'g'ri qo'llanishi natijasida yuzaga keladi.

Shunday ekan, "hayvonning suratini barpo etish" sifatida ifodalangan sinov, albatta, hayvonning surati Xudoning bashoratli Kalomida qanday barpo etilishi bilan bog'liq bo'lgan bir sinov bo'lishi kerak.

2001-yildagi Patriot Actdan boshlab — u 1888-yildagi Blair Bill tomonidan timsollangan edi; u esa 1776-yildagi Mustaqillik Deklaratsiyasi tomonidan timsollangan edi; u esa Masihning suvga cho'mishi tomonidan timsollangan edi; bu esa 1840-yil 11-avgustni timsollagan — bularning barchasi hukmning sinov jarayoni farishtaning qo'lidan olinib, so'ng yeyilishi lozim bo'lgan qudrat bilan ta'minlangan ogohlantirish xabari bilan boshlanishi haqidagi haqiqatni qo'llab-quvvatlaydi.

Sening xalqingning qaroqchilari deb Qo'shma Shtatlarni aniqlaydigan bashoratli ta'limot o'z mantiqi bilan bir necha nuqtalarni chalkashtirib yuboradi, va aynan o'sha nuqtalar ko'pincha hayvon suratining shakllanishi unsurlarini belgilashda eng to'g'ridan-to'g'ri isbot-matnlardir. Bu sinovning bashoratiy tabiatga ega ekanini ko'rsatishning bir yo'li — bashoratning asosiy qoidalaridan foydalanib, faqat Sening xalqingning qaroqchilari bilan ifodalangan timsolni Rim deb qabul qilgan taqdirdagina anglashiladigan haqiqatni namoyon etishdir.

Bu tasvir Adventizm ichidagi tarixning besh yo'nalishidan olingan bo'lib, ularda Rim ramz sifatida talqin qilinishi borasida bahs yuz bergan. Hozir biz ana shu bahsli tarixlarning so'nggisida, ya'ni oltinchisidamiz, va hozirgi bahs 1843 yilgi jadvalda ifodalangan bahs bilan aynan bir xildir.

Agar bashoratga oid qoidalarni to'g'ri qo'llasangiz, bu haqiqatni anglash oson. Qo'llanilishi zarur bo'lgan bashorat qoidasidan biri shuki, ramzlar bir nechadan ortiq ma'noga ega bo'ladi, va muayyan parchada qaysi ma'no qo'llanayotgan bo'lsa, o'sha parchaning o'zi bilan belgilanadi. Suriyalik podshoh Antiox III Magnus Doniyor kitobining o'n birinchi bobi o'ninchi oyatidagi

jangni amalga oshirdi, shuningdek o'n birinchi va o'n ikkinchi oyatlardagi Rofiya jangini ham, hamda o'n beshinchi oyatdagi Paniyum jangini ham amalga oshirdi. 1843 yilgi jadvalda aks ettirilgan Millerchilar bahsi shundan iborat ediki, yolg'on protestant qarashi "qaroqchilar"ni Antiox Epifan deb ta'riflagan, ayni paytda esa "qaroqchilar" Rimning bir ramzi ekanligi haqidagi haqiqatni ham saqlab qolgan edi.

O'nchi oyatdan o'n beshinchi oyatgacha bo'lgan oyatlar avval Antiox III Magnus tarixida bajo bo'lgan edi; shuning uchun bu oyatlar va bu oyatlarning keyingi tarixiy takrori, o'sha oyatlarning oxirgi kunlarda bajo bo'lishiga ikki guvohlik beradi, chunki barcha payg'ambarlar o'zlari yashagan kunlar haqida emas, balki oxirgi kunlar haqida ko'proq bevosita so'zlaganlar.

Payg'ambarning guvohligi qayerga tatbiq etilishi kerakligiga oid o'rnatilgan o'sha qoidaga qo'shimcha ravishda, bizda Opa White ham bor; u bevosita shunday deb yozgan: "ushbu bashoratning [Doniyor 11-bob] amalga oshishida sodir bo'lgan tarixning ko'p qismi takrorlanadi." Antiox III Magnus papa Rimining vakil qo'shini sifatida Amerika Qo'shma Shtatlarini ifodalaydi. Protestantlar talonchi kishilar boshqa bir Antioxni timsollagan, deb ta'kid etgan edilar, holbuki milleritchilar bu Rim ekanini bilgan edilar. Hozirda bir tomon Amerika Qo'shma Shtatlarini talonchi kishilar deb belgilaydi, boshqa tomon esa asosiy haqiqatda sobit turadi.

Agar ramzlar bir nechta ma'noga ega ekanini aniqlovchi qoida, va ma'no ular qo'llanilgan matn kontekstiga asoslanishi kerak bo'lsa, unda Qo'shma Shtatlarni talonchilar deb aniqlash protestantlarning Antioxni talonchilar deb aniqlashiga paralleldir, biroq endi Antiox oxirgi kunlarda Qo'shma Shtatlarning ramzidir.

Mazkur parchaning konteksti vahiyni barpo etish uchun o'zini yuksaltiradigan qaysi qudrat ekani haqidagi savolga bevosita murojaat qiladi; shu bois, urg'uni aynan shu haqiqatga qaratish o'zini oqlaydi. Bu ko'plab guvohliklar bilan oqlanadi, chunki timsol sifatida Rim ustidagi bahsning boshqa tarixiy yo'nalishlari ham ayni shu haqiqatni aniqlab beradi. O'sha haqiqat shundan iboratki, masalaning noto'g'ri tomonida turganlar doimo Rim o'rnida Qo'shma Shtatlarni ko'rsatadilar. Ammo agar siz timsollarning bir nechta ma'noga ega ekanini qabul qilishni istamasangiz, yoki bunga ishonib turib ham, bu qoida to'g'risida to'liq ishonchga ega bo'lish uchun yetarlicha mashq qilmagan bo'lsangiz, unda endi qo'llanadigan mantiqni kuzatib borishingiz deyarli imkonsiz bo'ladi.

Ikki shoxli har bir hokimiyat oxirgi kunlarda Amerika Qo'shma Shtatlarini ifodalaydi. Fransiya Sado'm va Misr orqali tasvirlangan ikki tomonlama hokimiyatdir. Islom ham Amerika Qo'shma Shtatlarini timsollaydi, chunki Amerika Qo'shma Shtatlari Izebal bo'lgan papalik hokimiyatiga nisbatan soxta payg'ambaridir. Amerika Qo'shma Shtatlari Hirodiyasga bo'ysunuvchi Salomedir. Balom ham soxta payg'ambarning ramzidir, biroq uning hikoyasi shunchaki soxta payg'ambar bo'lishdan ko'ra murakkabroqdir.

Balaam Isroilni uch marta duo qilganidan keyin qayd etilgan bashoratlari turli yo'llar bilan Islom bilan bog'liqdir. Eshak Islomning ramzidir, va gapiradigan eshakni Balaam haqidagi hikoyadan chetda qoldirib bo'lmaydi. Chaqaloq Isoga sajda qilish uchun sharqdan kelgan donishmandlar Balaamning bashoratlari tomonidan yo'naltirilgan edilar. Vahiyni to'qqizinchi bobidagi uch

qayg‘uning Islom(i) soxta payg‘ambar Muhammadni ifodalaydi.

Agar ramzlar bir nechta ma’noga ega ekanini tushunsangiz, unda, shubhasiz, ko‘p haqiqatlar shu qadar muhimki, ular turli xil ramzlar orqali ifodalanishini ham tushunasiz. Vahiyini belgilab beradigan ramz Rimning ramzidir, va shu bois Rim Muqaddas Kitob bashoratlari davomida asosiy mavzu bo‘lishi ayon. Rimning klassik va mustahkam o‘rnashgan ramzlaridan biri Doniyor kitobining o‘n birinchi bobidagi shimol podshohidir. Yordamga hech kim topolmay oxiriga yetadigan shimol podshohi papalik hokimiyatidir, Rim cherkovi, Rim papasi, gunoh odami.

Uriah Smithning bahsida, o‘ttiz oltinchi oyatdagi shimol podshohi Fransiya, qirquinchi oyatdagi shimol podshohi esa Turkiya, deb da’vo qilingan edi. Fransiya ham, Turkiya ham turli kontekstlarda Amerika Qo‘shma Shtatlarining timsollaridir, biroq protestantlar bilan bo‘lgani kabi, va bugun ham shunday bo‘lganidek, Smith o‘z bahsida shimol podshohi Zamonaviy Rimning timsoli ekanligi haqidagi haqiqatni rad etdi va Rim timsoli Fransiya millatida ifodalangan Amerika Qo‘shma Shtatlarining timsoli, deb da’vo qildi; yana shuningdek, Rim timsoli Turkiya millatida ifodalangan Amerika Qo‘shma Shtatlarining timsolidir, deb ta’kidladi.

Endi kontekst uch yo‘nalishni o‘z ichiga oladi: Milleritlar tarixi, Uriya Smitning tarixi va shu yer hamda hozirgi zamon. Ushbu misollarning har birida Rimning bir ramzi ustida tortishuv mavjud bo‘lib, u Rimni Qo‘shma Shtatlarning ramzi deb noto‘g‘ri tushunish orqali noto‘g‘ri qo‘llanadi.

Doniyor kitobidagi “kundalik” haqidagi bahs-munozara yo‘nalishi, bu tarixda ayrim muhim nozik jihatlar mavjud bo‘lsa-da, Rimning bir timsoliga oid haqiqatga qarshi bahs yuritish haqidagi ayni shu urg‘uni qo‘llab-quvvatlaydi.

Uriya Smitning bashoratli modeli mantiqi uning izdoshlarini Vahiyning o‘n oltinchi bobidagi oltinchi baloni noto‘g‘ri tatbiq etishga olib keldi. Smitning o‘n oltinchi bobni qo‘llashidagi asosiy muammolardan biri, hamma narsani ma’naviy tarzda tatbiq etish lozim bo‘lgan bir davrda, u hamma narsani so‘zma-so‘z tatbiq etishga uringanidan tashqari, ajdarho, mahluq va soxta payg‘ambardan iborat uch karra ittifoqning o‘ziga xos tuzilishini ko‘ra olmaganidadir. Ramzlarning haqiqiy ma’nosini shaxsiy talqinga xos ma’nolar bilan almashtirish orqali Smitning mantiqi uch karra ittifoq qanday shakllanishini tanib olish imkoniyatini istisno etadi; holbuki uning qanday shakllanishi “Xudoning xalqi uchun buyuk sinov bo‘lib, ular orqali ularning abadiy najoti belgilanadi.”

Rimga oid ramzlarning noto‘g‘ri tatbiq etilishi Shaytonning Xudoning oxirgi kunlardagi xalqiga nafaqat zamonaviy Rimni, balki zamonaviy Rim qanday shakllanishini ham ko‘rishiga to‘sqinlik qilishga bo‘lgan urinishidir. Birlashgan Millatlar Tashkiloti, papalik hokimiyati va Amerika Qo‘shma Shtatlarining birlashib ketishi bilan bog‘liq bashoratli xususiyatlarni anglab yetish zarurati abadiy oqibatlarni o‘z ichiga oladi.

Doniyor kitobida ushbu uch hokimiyat o‘rtasidagi munosabatlarni anglashning muhimligini ta’kidlaydigan alohida bir sinov bor, Vahiy kitobida esa ayni shu nuqtalarni ta’kidlaydigan yana bir alohida sinov mavjud. Doniyor kitobidagi “doimiy”ni Uilyam Miller 2 Salonikaliklarga maktubni o‘rganar ekan, butparast Rim deb tushungan edi. Miller 2 Salonikaliklarga maktubdagi butparast

Rim bilan papalik Rimi o'rtasidagi bashoratli munosabat tavsifidan shuni angladiki, "doimiy" so'zi butparast Rimning ramzi bo'lib, vayron qiluvchi jirkanch narsa esa demak, papalik Rimi bo'lar edi.

Biroq biz alohida ta'kidlayotgan jihat shuki, 2 Salonikaliklarga maktubda butparast Rim bilan papalik Rimi o'rtasidagi munosabat shunday bir mazmunda bayon etilganki, u shuni o'rgatadiki: agar siz bu ikki hokimiyat o'rtasidagi munosabatni tushunmasangiz va tushunmagan holda qolsangiz, qattiq aldanishga duchor bo'lasiz va abadiyat uchun halok bo'lasiz.

Bu oltinchi baloning o'sha ayni ogohlantirishidir: bu yerda nafaqat 2 Salonikaliklardagi ajdarho — ya'ni majusiy Rim — va o'sha parchadagi "gunoh odami" bo'lgan mahluq, balki o'n oltinchi bobda soxta payg'ambar ham tilga olinadi. Bu parcha Zamonaviy Rimning uch tomonlama ittifoqini tashkil etuvchi kuchlar o'rtasidagi munosabatni tanib olishning muhimligini ta'kidlamoqda; ayni shu ittifoq zamonaviy Bobil hamdir.

"Doimiy" ustidagi bahs aynan o'sha oxirgi kunlardagi bahsga taalluqlidir, biroq u Zamonaviy Rimni tashkil etuvchi uch hokimiyat o'rtasidagi munosabatni anglashning muhimligini qo'shish orqali bu bahsning kimligini yanada kengroq ochib beradi. Bu haqiqatni ko'rishni rad etish — mukofotingiz sifatida kuchli adashuvni kafolatlashdir.

Hozirgi bahsda Qo'shma Shtatlarni qaroqchilar deb ta'riflayotganlar, Qo'shma Shtatlar nega papalik hokimiyatining o'zi emas, balki qayta-qayta papalik hokimiyatiga bo'ysunuvchi sifatida tasvirlanayotganini tushunish nega muhim ekanini hatto anglashga ham qodir emasdek ko'rinadi. Oddiy sog'lom fikr shuni tan oladiki, siyosatda, tarixda, nikohda va Muqaddas Kitob bashoratida munosabatni nazorat qilayotgan kuch bosh deb hisoblanadi; va aynan bosh o'zini ulug'laydi, vahiy-ni qaror toptirish uchun, so'ng esa qulaydi.

Qo'shma Shtatlarni talonchilar deb aniqlaydigan mantiq, 321-yildan 538-yilgacha tasvirlangan va shundan keyin bajo keltirilgan tarixni tatbiq eta olmaydi. "Gunoh odami" oshkor bo'lishidan oldin Qo'shma Shtatlarning ramzi chetga tushishi lozim. "Gunoh odami" oxirgi kunlarda yana oshkor bo'ladi, va u oshkor bo'lishidan oldin Qo'shma Shtatlar avval chetga tushishi kerak.

Qo'shma Shtatlardagi yakshanba qonuni Qo'shma Shtatlarni Zamonaviy Rim deb ko'rsatmaydi; u milliy halokat yetib kelganini va Qo'shma Shtatlar solihlikdan butunlay uzilganini ko'rsatadi. Qo'shma Shtatlar yakshanba qonuni paytida murtadlikka yuz tutganda oshkor bo'ladigan Zamonaviy Rim esa papalik hokimiyatidir; u aynan o'sha paytda va o'sha yerning o'zida o'z ittifoqchisi bo'lgan soxta payg'ambarni zabt etgan bo'ladi.

Daniel kitobidagi "kundalik" va uning Uilyam Miller xabari bilan bo'lgan aloqasi, shuningdek, Millerning tushunchasi 2 Salonikaliklarga maktubning ikkinchi bobidan kelib chiqqanining ahamiyati hamda oltinchi baloda kiyimlarningni saqlash haqidagi ogohlantirish — bularning barchasi hozirgi masalalarga daxldor bo'lgan o'sha bahs-munozaralardagi unsurlarni ko'rsatadi.

Oxirgi kunlarda 2 Salonikaliklarga maktubning ikkinchi bobidagi ogohlantirish Qo'shma Shtatlarni bir timsol sifatida aniqlaydigan, biroq Qo'shma Shtatlarning papalik Rim bilan bo'lgan munosabatiga taalluqli nurning yo'l-yo'riqlariga bo'ysunishni rad etadigan bir toifa haqidadir. Buni qilish orqali ular nafaqat papalik Rim va Qo'shma Shtatlar o'rtasidagi munosabatni, balki

Vahiy kitobining o‘n oltinchi bobidagi ajdaho qudrati bo‘lgan Birlashgan Millatlar Tashkilotini ham ko‘radilar.

Uria Smit, A.G. Daniells va W.W. Preskott singari — Opa Uayt ularni sababdan oqibatga qarab mushohada yurita olmaydiganlar, deb ta’riflaganidek — oxirgi kunlarda ushbu uch hokimiyat o‘rtasidagi munosabatni bayon etishda Xudoning bashoratli Kalomining yo‘l-yo‘rig‘iga ergashishdan bosh tortuvchilar ham shundaydirlar.

Birinchi, hozirgi va Uriya Smit bahslari singari, 2 Salonikaliklardagi hamda oltinchi vabo hodisasida tasvirlangan uch hokimiyatning o‘zaro munosabati haqidagi bahs ham Qo‘shma Shtatlarga ishora qiladigan xususiy talqinni namoyon etadi, ammo ularning noto‘g‘ri tushunchasini fosh etib, ehtimol ularni nurga olib kelishi mumkin bo‘lgan Qo‘shma Shtatlarning ayrim bashoratli xususiyatlarini ko‘rishni rad etadi.

2001-yil 11-sentabrdan keyin Yoel kitobidagi to‘rtta hasharot haqidagi bahs-munozara yuzaga keldi. Haqiqat shundan iborat ediki, bu hasharotlar katolik va murtad protestant ilohiyotining kiritilishi orqali Laodikiya davridagi Yettinchi kun adventistlari jamoatining bosqichma-bosqich ruhiy tanazzulini ifodalardi. Yana shuni aytish kerakki, to‘rtta hasharotning to‘g‘ri tatbiqi Rimdir, biroq shaxsiy talqin buning Islom ekanini da’vo qildi; Islom esa soxta payg‘ambarning ramzi, shu bois Qo‘shma Shtatlarning ham ramzidir. Qator ustiga qator, biz hozirgina ko‘rib chiqqan Advent tarixidagi bahs-munozaralarning barchasi ayni bir haqiqat haqida so‘zlaydi.

Noto‘g‘ri tomon, to‘rtta guvoh asosida, qaroqchilarni Amerika Qo‘shma Shtatlari deb aniqlaydi, va ikkita guvoh asosida noto‘g‘ri tomonning Amerika Qo‘shma Shtatlarini ramz sifatida tushunishi noto‘g‘ridir. Xudoning oxirgi kunlarda yuz qirq to‘rt ming orasida bo‘lishga da’vogar bo‘lganlari hozir bashoratli bir sinov ichidadirlar. Bu shunday sinov emaski, uni shunchaki bu tomon yoki u tomonga ovoz berish orqali ado etish mumkin bo‘lsin. Bu shunday sinovki, unga faqat bashorat qoidalari aniq qo‘llanilgandagina chinakam to‘g‘ri yo‘l topish mumkin. Yahudo qabilasining Arsloni O‘zining oxirgi kunlardagi xalqini ular yetarlicha chuqur o‘rganmayotganliklari haqiqatiga uyg‘otish uchun bid’atlarning kiritilishiga yo‘l qo‘ydi.

Ushbu harakat ichida bid’at paydo bo‘lganining o‘zi, bashoratni talqin qilish qoidalari o‘zida shaxsiy layoqatimiz lozim bo‘lgan darajadan zaifroq ekanini ko‘rsatadi. Rim vahiy manzarasini belgilaydi, oxirgi kunlar vahiysi esa shimol podshohining so‘nggi yuksalishi va qulashidir. O‘sha “podshoh” ayni paytda “gunoh odami”dir, “gunoh odami” esa “nohaqlik siri” va o‘sha “qabih”dir. U masihga qarshidir, u “sening xalqingning talonchilari” sifatida ramziy ifodalangan, va u Zamonaviy Rimning “boshi”dir.

“Kalom haqidagi tushunchasida adashib qoladiganlar, ya’ni masihga qarshi kuchning ma’nosini anglamaydiganlar, shubhasiz o‘zlarini masihga qarshi kuch tomoniga qo‘yadilar. Endi bizning dunyo bilan moslashib ketishimiz uchun vaqt yo‘q. Doniyor o‘z qismatida va o‘z o‘rnida turibdi. Doniyorning ham, Yuhannoning ham bashoratlari tushunilishi lozim. Ular bir-birini talqin qiladi. Ular dunyoga har bir kishi tushunishi kerak bo‘lgan haqiqatlarni beradi. Bu bashoratlar dunyoda guvohlik bo‘lishi kerak. Ular ushbu oxirgi kunlarda amalga oshishi orqali o‘zlarini o‘zlari tushuntiradi.” Kress Collection, 105.

